



## POROČILO

### INOVATORSKA DELAVNICA ZA NVO

## »Postopki z izumi in inovacijami«

Fakulteta za strojništvo, Aškerčeva 6, Ljubljana, 9. marec 2010, ob 17:00 uri

Delavnica je izvedena v predavalnici »Leskovarjeva soba«, v 1. nadstropju Fakultete za strojništvo, Aškerčeva cesta 6, Ljubljana, dne 9. marca 2010, z začetkom ob 17:00 uri - po predvidenem programu in sicer:

1. UVOD
2. OD IDEJE DO NOVOSTI
3. TIPSKE OBLIKE INOVIRANJA (izdelki, tehnologije, storitve);
4. VPRAŠANJA IN ODGOVORI - RAZPRAVA

Delavnico sta vodila:

- Marijan Stele, univ. dipl. patentni in kem. teh. inž. in
- Milan Cizl, univ. dipl. str.inž

#### Ad. 1. UVOD

Izvajalca sta poudarila pomen inženirskega inovatorstva za razvoj gospodarstva in blaginjo družbe. Potrdila sta »resnico« direktorja VDI, dr. Willija Fuchsa: »Nemški narod je hvaležen, predvsem inženirjem - za blaginjo nemške družbe. Inovatorji so tisti, ki lahko zasnujejo nove produkte in tehnologije z visoko dodano vrednostjo, ki omogočajo nova delovna mesta. Izpostavila sta razmere na področju inovatorstva v Republiki Sloveniji ter jih primerjala z razmerami v »starih« članicah EU. Splošna ugotovitev: v Sloveniji ni ustreznega podpornega okolja za inovatorstvo, inovatorje in pravno zaščito avtorskih - patentnih pravic. Postopki so dragi in dolgotrajni, zato se redki inovatorji odločajo, da postopke zaščite izpeljejo - do konca! O pogojih za delovanje inovatorjev in slabih razmerah nazorno pričajo statistični podatki o številu inovatorjev na 100 tisoč prebivalcev (Slovenija je na »repu«), zaskrbnjujoče pa je tudi dejstvo, da število prijavljenih oziroma pridobljenih patentov v Sloveniji zadnja leta - vztrajno pada.

Kot primeri dobrih praks so bili predstavljeni modeli v nekaterih državah EU (Švica, Irska), ki svojim inovatorjem omogočajo »razvoj« patenta v »off shore« conah, brez davkov torej, pri čem jim zagotavljajo podporo »patentnih timov«, ki ga sestavljajo strokovnjaki različnih profilov (patentni inženirji, inovacijski inženiring, inovacijski management, marketing, trženje, cenilci industrijske lastnine, finančni inženiring, za transferje licenc - inovacijski posrednik). Ustanovile so t.i. »ekspertne skupine za preverjanje in načrtovanje razvoja ideje«, ki najprej ocenijo izum in izumitelja ter mu, v primeru pozitivne ocene - omogočijo dostop do »državnih skladov« iz katerih se financira razvoj in realizacija izuma. Zanimivo je, da je praviloma že v tej fazi razvoja izuma - znan proizvajalec produkta, ki izvira iz izuma.

## Ad. 2. OD IDEJE DO NOVOSTI

Predstavljen je bil celoten inovacijski proces: od ideje in formalne predstavitve novosti - izuma (zapis, skica, fotografija, ...) - do zaščite avtorjevih pravic ter proizvodnje in trženja.

Podrobno so razčlenjene stvaritve (izum, videz oziroma oblika, znak in geografska oznaka) in pravice, ki izhajajo iz teh stvaritev (patent, model oziroma vzorec, blagovna ali storitvena znamka, geografska označba porekla blaga), ki sodijo v kategorijo »industrijska lastnina in pravice«.

## Ad. 3. TIPSKE OBLIKE INOVIRANJA

Udeleženci so bili seznanjeni s tipskimi oblikami inoviranja, poudarjene so bile bistvene značilnosti posameznih tipov izumov oziroma inovacij in sicer:

- **Patent** je varstvo izuma tehnične narave, ki mora biti nov, inovativen in industrijsko uporaben. Uporabnost izuma - patenta določa trg.
- **Model** je varstvo vsakomur vidne zunanje oblike industrijskega ali obrtnega izdelka ali njegovega dela
- **Vzorec** je varstvo vsakomur vidne nove slike ali risbe, ki jo lahko prenesemo na izdelek
- **Blagovna** oziroma storitvena znamka je varstvo znaka, ki je v gospodarskem prometu namenjen razlikovanju blaga oziroma storitev iste ali podobne vrste.

Z zaščito stvaritve je združena pravica in sicer:

Stvaritev	Pravica, ki izhaja iz te pravice
Izum	Patent
Videz (oblika)	Model (vzorec)
Znak	Znamka (blagovna ali storitvena)
Geografska oznaka	Geografska označba porekla blaga

#### **Ad. 4. VPRAŠANJA IN ODGOVORI - RAZPRAVA**

Med izčrпно in zanimivo razpravo so se izoblikovala stališča, da je patentni sistem zgrešen in predrag ter da ne omogoča »prave« patentne zaščite. Udeležencem je bilo priporočeno, da svoje izume »avtorsko« zaščitijo (avtorska zaščita velja 5 let), medtem pa naj svoje izume »na skrivaj« razvijajo, o izumu pa naj seznanijo čim manj »tretjih oseb«, saj se idej - sploh ne da zaščititi.

#### **ZAKLJUČEK:**

Na »Inovatorski delavnici za NVO« so se udeleženci seznanili z razmerami na področju inovacijske dejavnosti, vrstami izumov in postopki za zaščito - varstvo pravic izumiteljev. Na konkretnem primeru so ocenili idejo in opredelili vrsto izuma, njegovo uporabno in okvirno tržno vrednost ter izbrali pot do zaščite pravic izumitelja.

Predavatelja sta predstavila zakonske podlage, ki urejajo to področje ter posredovala nekaj koristnih napotkov inovatorjem za zaščito, razvoj in trženje izumov. Podala sta tudi nekaj domačih in tujih naslovov, ki inovatorjem nudijo pomoč (Urad za intelektualno lastnino [www.uil-sipo.si](http://www.uil-sipo.si); European patent organisation - [www.epo.com](http://www.epo.com); WIPO - World intellectual property organisation - [www.wipo.international](http://www.wipo.international;));).

Vsi udeleženci »Inovatorske delavnice za NVO« so pridobil dovolj znanj in informacij, da opredelijo vrsto, izuma, izvedejo postopek zaščite pravic izumitelja in izum razvijejo do stopnje prototipa ali poskusne proizvodnje, seveda ob pomoči in podpori organizacij, ki se vrsto let poklicno ali prostovoljno ukvarjajo z nudenjem pomoči inovatorjem.

Na delavnici je bilo uporabljeno gradivo, ki je navedeno kot priloga:

Delavnica je bila zaključena ob 20:20 uri.

V Ljubljani, 9. marca 2010

Igor Beguš

Priloge:

- Brošura: »Postopki z izumi in inovacijami«
- Anketni list
- Evalvacijski list (Ocena tematskih sklopov delavnice)
- Zgibanki (»zelena« in »bela«)
- Lista prisotnih